

december 2021
nummer 123

Redactie:
Chantal Matthijssen,
Wim de Feijter, Jan
de Wilde en Ruud
Verhoef

Inhoud

Van de Voorzitter	1
Snoeien van bessen	3
Betreden van een ander zijn tuin	2
Kruiden	3
Redactie	4

agenda:

bestuursvergadering:
1 februari 2022

Nieuws van LEVENSLUST

Beste leden

We zitten alweer in de laatste maand van 2021.

Terugkijkend kan ik alleen maar stellen dat het een erg bijzonder jaar is geweest, en dan bedoel ik niet alleen zaken die te maken hebben met ons volkstuincomplex.

De start van het jaar is gepaard gegaan met allerlei beperkingen waar we als vereniging toch ook wel last van hebben gehad. Gelukkig hadden en hebben we ons tuintje nog zullen velen onder u gedacht hebben. Ik tenminste wel.

Ook de omstandigheden waaronder we onze groenten en fruit hebben gekweekt waren bijzonder, met perioden van warm en droog weer en erg natte perioden.

Vervelend dat deze nu vaak net in een tijd vielen die slecht uitkwam m.b.t. kweken van planten, zaaien en afrijpen / oogsten.

Zo heb ik nog maar enkele weken geleden de laatste vijgen geplukt, tegen het plukrijpe aan, terwijl dit andere jaren veel vroeger het geval is.

Groot probleem bij veel mede-tuinders was de phytophthora in tomaten. Al voor de zomer was bij veel leden te zien dat deze zwart kleurden: weg tomatenoogst. Zoiets is bijna niet te voorkomen. Wat wel helpt is te proberen de planten zo sterk mogelijk op te kweken zodat ze minder vatbaar zijn voor de schimmel. Dit heeft bij mij in ieder geval goed uitgekapt. Een andere oplossing is om later in het jaar tomaten te kweken. Een beetje een risico, want de nazomer moet dan wel goed uitpakken.

Ik ga er eigenlijk van uit dat iedereen ook soorten kiest die wat meer resistent zijn.

Een ander belangrijk aspect is het volgende: wat heeft u gedaan met de door phytophthora aangetaste planten?

Ik hoop dat deze niet op de composthoop in uw tuin zijn

Volkstuinvereniging "Levenslust", Vlissingestraat 27, 4371 RA Koudekerke
Mail: info@volkstuinlevenslust.nl tel. tuinhuis 0118 57 81 33
Website: www.volkstuinlevenslust.nl
Bank: NL 18 INGB 0001775475

beland. Dit vormt nl. weer een bron van besmetting in het nieuwe jaar met alle vervelende gevolgen voor uzelf en andere tuinders. In de eigen tuin is de temperatuur in niet hoog genoeg om de schimmel te doden. In de 'compostfabriek' is dit wel het geval.

In deze decembermaand is er toch al wel wat voor te bereiden voor de oogst van komend jaar.

Heeft u al knoflook geplant? Natuurlijk kan dit ook in het voorjaar, maar nu geplant levert een mooie oogst op. Zolang het niet vriest blijft onkruid de kop opsteken. Zelfs onkruiden als klein kruiskruid blijft groeien, bloemknoppen vormen en zelfs uitzaaien. Trek deze uit en geef deze mee met het GFT-afval in de groene klike.

Is er veel blad bijeen gewaaid in een hoekje van de tuin. Gooi deze niet weg, maar maak er compost van. Eikenblad en beukenblad zijn wat harder en verteren veel langzamer. Kijk regelmatig naar overwinterende gewassen als kool en prei. Verwijder geel blad en voer dit af, want het zijn overwinteringsplaatsen van ziektes en schimmels.

We weten natuurlijk allemaal dat beestjes als bladluizen en slakken een ware plaag kunnen zijn in de tuin. Schimmels en andere ziekten liggen op de loer om planten aan te tasten en daar is natuurlijk ook wat tegen te doen. Pak deze bedreigingen aan zonder het milieu te belasten.

Ook in de tuin geldt: voorkomen is beter dan genezen, dus:

Kies voor planten die passen bij de grond die wij op ons complex hebben. Planten die in zandige grond groeien hebben andere eisen dan in klei opgekweekt.

Daarnaast is het belangrijk rekening te houden met (ochtend)zon en schaduw.

Net zoals wij heeft ook een plant licht, lucht, voeding en vocht nodig.

Het gebruik van natuurlijke mest en compost zorgt voor een goede bodemstructuur (goed en snel wegzakken

van een overvloedige regenbui). Knip zieke en aangetaste bladeren en takken af en voer deze af (dus beslist niet op een hoopje achter in de tuin).

Zo langzamerhand is alle blad van de fruitbomen en -struiken gevallen.

Wanneer er moet worden verplant is het nu het juiste moment. Dit geldt dan voor plantgoed met 'kale' wortels, maar ook voor zgn. 'containers'. Op tijd planten heeft grote voordelen, want het gewas heeft dan alle tijd om te wennen aan de nieuwe standplaats. Wanneer het in het voorjaar weer warmer wordt, hebben de vroeg geplante gewassen de beste start. Ogenscheinlijk gebeurt er niets met bomen en struiken in de wintermaanden, maar zolang het niet vriest is er wortelgroei en is er in het voorjaar al een stelsel van ragfijne wortels gevormd die er voor zorgt dat de groei meteen kan worden opgepakt.

Bij het planten natuurlijk wel zorgen dat de wortels goed uitgespreid in het plantgat kunnen liggen. De boom of struik mag niet dieper worden geplant dan dat deze op de kwekerij stond. Dit is goed te zien aan lichtere kleuring van de stam. Zet de stam goed vast aan een paal zodat bij veel wind de wortelkruit niet kan bewegen. Het kan geen kwaad wat compost door de grond in het plantgat te mengen, maar geen stalmest. Mest hoort in dit geval boven op de grond, waar het ook langzaam kan verteren. Pas wanneer de boom of struik de groei echt te pakken heeft kan gedoseerd bemesting worden toegepast.

Ontvreemden van spullen van een tuin.

Het is dit jaar een aantal keren voorgekomen dat er door onbekenden fruit is geoogst zonder toestemming. Ook zijn er van enkele tuinen spullen verdwenen.

Het bestuur vraagt u er op toe te zien dat alleen de huurder(s) van een tuin op hun

tuin mogen zijn.

Zowel bij betreden van een tuin door 'vreemden' als door een lid van de vereniging vragen wij u dit door te geven aan een van de bestuursleden. Het bestuur neemt dan direct maatregelen en bij ontvreemde van spullen betekent dit einde lidmaatschap van onze vereniging.

Snoeien van bessen

In de meest ideale situatie heeft een rode of witte aalbes zo'n 5 gesteltakken, waarvan we er elk jaar èèn vervangen door een mooi ontwikkelde nieuwe scheut. Dit gestel vormt een cirkel en de struik wordt in het midden open gehouden. Wanneer snoei de laatste jaren achterwege is gebleven is dat iets waar men naar toe moet werken. Snoei de struik zodanig dat de onderkant vrij blijft en de takken, wanneer er vruchten aanhangen, niet te dicht bij de grond komen. Lange zijscheuten en te hoge toppen kunnen worden ingekort.

De struik moet open en luchtig blijven en ook de vruchtdragende scheutjes mogen, waar nodig, worden gedund.

Wanneer de aalbessen aan een haag of snoer worden geteeld, wordt verjonging toegepast door steeds de oudste zijscheuten te vervangen door een verse scheut. De lengte van de zijscheuten varieert een beetje tussen 20 en 30 cm.

Kruiden

Kruiden zijn krachtig en daarom zijn kruiden ook wel de basisplanten van de tuin. Een handje vol passende kruiden is een verrijking voor iedere maaltijd. Te veel daarentegen is niet goed, de planten hebben meestal een sterke werking. In een jaar tijd groeien de meeste stekjes of zaailingen onder de juiste groeiomstandigheden uit tot forse planten. Dat geeft dan weer de mogelijkheid tot vermeerderen door te scheuren. Zo kun je ook anderen blij maken met een stekje van je favoriete tuinkruiden.

Een aantal soorten hebben de toevoeging 'officinalis' wat betekent dat deze een geneeskrachtige werking hebben. Op onze volkstuin hebben we natuurlijk meer dan voldoende ruimte om plantjes op te kweken en te laten groeien. Wel lastig als het tuinkruiden betreft en je er bij het bereiden van de maaltijd achter komt dat deze niet direct voorhanden zijn. Een handige oplossing, doe ik dus zelf ook, is om de planten in de volkstuin op te kweken en regelmatig een mooie stek of plant in een pot te zetten en deze thuis een goed plekje te geven zodat daarvan kan worden geplukt.

Over welke kruiden hebben we het dan? Allereerst Rozemarijn, een plant die erg gemakkelijk groeit en dat zelfs onder soms minder gunstige omstandigheden. Te gebruiken in div. gerechten maar ook bijv. Rozemarijn-takjes in olie is voor velen een delicatessen, in wijn is het een versterkend middel (verlaagt de bloeddruk zegt men). Zelfs de kleine blauwe bloemetjes zijn fraai om te zien en ook in gerechten te gebruiken. Ook Salie wordt veel gebruikt en vaak om thee van te trekken. Voor veel mensen heeft dit een verlichtende werking bij keelpijn. Hun advies is om Saliethee zonder zoetmiddel te drinken. Salie officinalis (geneeskrachtige werking dus) betekent in het Latijn ook genezen, helen of redden en komt oorspronkelijk uit het Middellandse Zeegebied. Ook Salie is te vermeerderen door te stekken.

Een ander kruid waar men een medicinale werking aan toeschrijft is Citroenmelisse. In de Middeleeuwen werd de plant veel als plant voor bijen geteeld.

Citroenmelisse is lekker voor de thee en kan zonder bezwaar worden gedronken. Bovendien ruikt de plant lekker.

Gemakkelijk om te kweken is Hysop en de plant zou goed zijn voor het concentratievermogen. De plant is ook te gebruiken in boeketten door de fraaie blauw-paarse bloemetjes. Sommige tuinders gebruiken Hysop ook tussen koolgewassen om het koolwitje op afstand

te houden en het zou ook goed zijn tegen schimmels in druiven.

Op veel tuinen zie ik Komkommerkruid staan. Misschien kennen velen deze naam niet eens maar wel de naam Borage. In de keuken gebruik ik het zelf niet, ik vind het zelfs niet bij de tuinkruiden horen, maar de blauwe bloemetjes staan wel leuk bij het garneren van gerechten. Ik heb het wel eens gebruikt als groenbemester en door dit vroeg te zaaien levert dit een prachtig bloemenveld op wat weer veel insecten aantrekt.

In sommige tuinen zie ik een Maggiplant staan. Vreemde naam, want de plant is nooit gebruikt voor de inhoud van het ons welbekende bruine flesje om de soep wat pittiger te laten smaken. Het gebruik van de Maggiplant-bladeren geeft dezelfde smaak af maar heeft als voordeel dat we geen chemisch geproduceerde smaakversterkers hoeven te consumeren. Een heel bekende kruidensoort is de Munt waarvan de Marokkaanse munt de bekendste is. Maar er zijn zoveel verschillende soorten munt, op twee handen niet te tellen! Munt is het makkelijkste te vermeerderen door de plant te scheuren. Zet munt niet op een plaats met veel vrije ruimte eromheen want de planten hebben woekergedrag. Munt is lekker maar een halve tuin vol is vaak te veel van het goede. Tegen een muurtje of in een ingegraven grote pot(zonder bodem) komt de plant het beste tot zijn recht. Probeer eens wat takjes munt samen met Citroenmelisse, een schijfje gember en wat honing! Iedereen gebruikt wel eens Thijm in de keuken, vaak onmisbaar voor het bereiden van een lekker stukje vlees. En verse thijm maakt in combinatie met rozemarijn en knoflook uw vlees geweldig lekker. Wist u dat u thijm heel makkelijk zelf kunt zaaien? Half maart op een zaaibed zaaien, in mei in kleine stukjes verspenen en in de herfst hebt u al volwassen planten! Snoei de plant regelmatig terug voor een bossige groei.

De afgesnoeide takken laat u drogen en verkruimel deze zodat u het ook gedroogd kunt gebruiken.

Nieuwsbrief

Na heel wat jaren en 214 nieuwsbrieven hebben we als bestuur besloten u op andere wijzen te gaan informeren over allerlei nieuws van en over de vereniging. We hebben dit besluit genomen omdat we hebben gemerkt dat we in herhaling gaan vallen en het dus geen "echt nieuws" is waarmee we de nieuwsbrief vullen. Natuurlijk is er regelmatig wat te melden vanuit de tuinwinkel of vanuit het bestuur en dat zullen we zeker ook blijven doen. Hiermee is echter geen nieuwsbrief te vullen die dan toch ook regelmatig moet verschijnen.

Dit betekent dus dat aflevering 123 (voorlopig) de laatste nieuwsbrief is die u ons digitaal of op papier ontvangt.

Beste Leden, Nieuwjaars bijeenkomst.

Zoals u allen wel heeft gehoord of gelezen zijn de Corona maatregelen weer bijgesteld en verder aangescherpt. Als bestuur hebben we weer moeten besluiten dat deze bijeenkomst niet door kan gaan.

Pas goed op uzelf en anderen in uw directe omgeving.

Het bestuur wenst u allen fijne feestdagen en een voorspoedig 2022.